

Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport
Directie Voeding, Gezondheidsbescherming en Preventie
Directie Curatieve Zorg
Directie Maatschappelijke Ondersteuning
Directie Langdurige Zorg

Houten, 21 november 2023
Betreft: vervolg op BOTO-x

Geachte dames Westgren, Roelofs, Gras en Verbree en heren Sannes, Baljé en Geschiere,

Inleiding

Op maandag 6 november jl. hebben de partners van het Partnernetwerk Ondervoeding Ouderen de producten en resultaten van het project BOTO-x besproken, evenals het besluit van het Ministerie van VWS om geen vervolgsubsidie te verlenen voor het door het Kenniscentrum Ondervoeding uitgebrachte advies. Een vervolg op BOTO-x is noodzakelijk omdat ondervoeding nog steeds veel voorkomt in Nederland, het negatieve effecten heeft op het functioneren en de zelfredzaamheid van mensen met (risico op) ondervoeding en de hoge maatschappelijke kosten die dit met zich meebrengt.

De aanpak van ondervoeding past in het beleid van VWS dat mensen langer thuis blijven wonen met als bekend risico te weinig/verkeerd eten en drinken (WOZO), dat de zorg anders georganiseerd moet worden en dat vroegtijdig op juiste wijze interveniëren voorkomt dat de zorgketen verder onder druk wordt gezet (IZA). Wij begrijpen dan ook de timing van dit besluit niet.

Met deze brief willen wij u laten weten bezorgd te zijn over de voortgang van de borging van een gecoördineerde aanpak van ondervoeding. Hieronder geven we aan waarom wij het genomen besluit betreuren.

Argumenten

- Adequate preventie en behandeling van ondervoeding bij ouderen vraagt een goede samenwerking tussen zeer diverse partijen uit zorg, welzijn, onderwijs en onderzoek. De prille samenwerking van onze organisaties in het Partnernetwerk Ondervoeding Ouderen laat deze diversiteit duidelijk zien. Om elkaar te leren kennen, elkaars taal te leren spreken en tot vruchtbare/toekomstbestendige samenwerking te komen vinden we de verbinding in het Partnernetwerk noodzakelijk. In een relatief korte periode zijn we erin geslaagd een werkwijze te ontwikkelen die de komende jaren zijn vruchten zal gaan afwerpen. Het zélf in stand houden van dit netwerk wordt in deze fase juist belemmerd door onze diversiteit. Onze organisaties verschillen zowel qua financiering, grootte als focus. We hebben meer tijd nodig, met centrale sturing en financiering in de vorm van subsidie.
- De leden van het Partnernetwerk hebben ieder een bijdrage geleverd aan de ontwikkeling van producten en instrumenten, gebaseerd op wetenschappelijke kennis waarbij het Kenniscentrum heeft zorggedragen voor kennisontsluiting en kennisontwikkeling.

- Voor sommige producten zijn we nog niet of slechts deels toegekomen aan implementatie en borging. Daarom vinden we dat onze inspanningen een vervolg moeten krijgen. Nu stoppen houdt feitelijk in dat het geïnvesteerde geld amper iets gaat opleveren.
- Het beleid van VWS om vroeg signalering op de agenda te zetten zonder bijbehorende financiering en deugdelijke ondersteuning zal onvoldoende van de grond komen. Wij zien mogelijkheden om de netwerkaanpak ondervoeding met landelijke support te implementeren. Wij attenderen u op de Social Return on Investment over de waarde van de netwerkaanpak ondervoeding: iedere geïnvesteerde euro levert over vijf jaar € 3,27 op, wat in het kader van preventie van belang zou moeten zijn. Dit laat zien dat de benodigde overstijgende samenwerking een kostenbesparende aanpak is om onze ouderen langer zelfstandig thuis te laten wonen.
- Het Kenniscentrum Ondervoeding heeft bewezen van grote waarde te zijn al was het alleen al om de aanjaag-, kennis- en coördinatiefunctie die nodig blijft. Ook heeft het Kenniscentrum een goed overzicht in alle ontwikkelingen en domeinen. Gebruikers moeten ervanuit kunnen gaan dat producten en instrumenten voldoende zijn onderbouwd. Wij vinden dat landelijke coördinatie noodzakelijk is, om te voorkomen dat wildgroei ontstaat en iedere gemeente of andere organisatie opnieuw het wiel gaat uitvinden. Bovendien zal iedere andere oplossing ook geld kosten.
- Wij hebben begrepen dat het Kenniscentrum zonder basisfinanciering zich moet beraden op de toekomst. Wij verwachten dat het niet meer financieren van de onafhankelijke focus(organisatie) de aandacht voor ondervoeding in alle domeinen naar de achtergrond zal verdwijnen.

Tot slot

Er is toegezegd dat er binnenkort wordt gesproken hoe een vervolg kan worden gegeven aan onze inzet. Omdat er nog veel onduidelijkheid en onzekerheid is, willen we u met klem verzoeken om uw besluit te heroverwegen en indien u blijft bij het genomen besluit en er nog geen uitvoering aan is gegeven, een overgangsperiode in te bouwen van 12 maanden zodat we toe kunnen groeien naar een voor alle partijen acceptabele oplossing.

Uiteraard zijn wij beschikbaar om hierover met u inhoudelijk van gedachten te wisselen.

Met vriendelijke groet,

Namens de partners van het Partnernetwerk Ondervoeding Ouderen

Hans Buijing
Bestuurder Zorgthuisnl
Partner Partnernetwerk Ondervoeding Ouderen